

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO
Epost.: postmottak@oed.dep.no

Asker, 3. januar 2019

HØRINGSKOMMENTAR TIL ORDNINGEN MED OPPRINNELSESGARANTIER OG VAREDEKLARASJON FOR STRØM

Opprinnelsesgarantier var tema ved Stortingets behandling av stortingsmelding 25 (2015-2016), «*Energipolitikken mot 2030*». Komiteflertallet mener at endringer i dagens ordning enten kan gjennomføres på bakgrunn av en utredning, eller når prosessene i EU er avklart.

Høringsnotatet, «*Utredning om opprinnelsesgarantier og varedeklarasjon for strøm*», gir departementet dekning for å endre ordningen med opprinnelsesgarantier og varedeklarasjoner for strøm på bakgrunn av vurderinger og konklusjoner i denne utredningen.

I dag ser vi eksempler på at NVEs varedeklarasjon benyttes som dokumentasjon på at norske husholdningene kjøper strøm som forurenser. Opprinnelsesgarantier blir markedsført og forstått som et system for reduserte klimagassutslipp, selv om dette ikke har dekning i realiteter:

Kjøp av opprinnelsesgarantier gjøres i tillegg til kjøp av fysisk kraft og påvirker ikke energikildene til den fysiske kraftleveransen. Den direkte klimavirkningen av strømforbruk med og uten opprinnelsesgarantier er derfor den samme. Kjøp av opprinnelsesgarantier kan gi en indirekte klimavirkning ved å insentivere til fornybar kraftproduksjon. Sett i sammenheng med offentlige støtteordninger, som elsertifikatordningen, kan den indirekte klimavirkningen imidlertid være null.

«Utredning om opprinnelsesgarantier og varedeklarasjon for strøm», side 5
<https://www.regjeringen.no/contentassets/0e77f451e93c40e8a4dadef1cda08d86/oslo-economics---utredning-om-opprinnelsesgarantier-og-varedeklarasjoner-for-strom-l974299.pdf>

Mens norske strømkunder feilaktig vurderes å benytte strøm som forurenser, vil europeiske strømkunder som kjøper opprinnelsesgarantier fra Norge feilaktig få sitt forbruk av strøm fra kraftproduksjon med utslipp av CO₂, vurdert som ren, miljøvennlig og utslippsfri.

En grunnleggende forutsetning for en varedeklarasjon basert på omsetningsgarantier må være at omsetningsgarantien reflekterer den fysiske kraftleveransen.

Det er naturligvis ikke mulig å definere eksakt produksjonssted for hver kWh, men kraftmarkedets prisområder med tilhørende produksjonsheter og kraftflyt bør gi grunnlag for å etablere et system der opprinnelsesgarantiene reflekterer reelle forhold.

Dersom opprinnelsesgarantier ikke reflekterer fysisk kraftproduksjon og kraftleveranse, samtidig som miljøsertifiseringer, markedsføring og nasjonal varedeklarasjon likevel legger opprinnelsesgarantier til grunn, gir det grunnlag for at utenlandsk etterspørsel etter norske opprinnelsesgarantier kan øke.

For 10 - 12 år siden var mange fascinert av ideen om at rike land kunne bli karbonnøytrale uten å redusere egne utslipp. Utslipp skulle i stedet kompenseres ved finansiering av utslippsreducerende tiltak i andre land, der kostnadene ved slike tiltak var lavere. Internasjonale avtaler har imidlertid medført et kvoteregime som ikke gjør det mulig å kjøpe seg vekk fra klimaforpliktelsene.

Kraftmarkedet med tilhørende system for opprinnelsesgarantier og nasjonal varedeklarasjon må ikke bli hengende igjen i en forståelse der finansielle ordninger bidrar til å tildekke virkeligheten.

MARKEDSFØRINGSLOVEN

I følge markedsføringsloven skal påstander i markedsføring om faktiske forhold, herunder om ytelsers egenskaper eller virkning, kunne dokumenteres.

Markedsføringsloven § 3 annet ledd

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-01-09-2>

Elvarme Norge registrerer at Nasjonal varedeklarasjon fra NVE benyttes som referanse, og dermed dokumentasjon, for at norske husholdningers kjøp av strøm uten opprinnelsesgaranti belaster miljøet med CO₂-utslipp i et omfang som ikke har dekning i virkeligheten.

Det bør vurderes om nasjonal varedeklarasjon basert på opprinnelsesgarantier tilrettelegger for brudd på markedsføringsloven.

ENERGILOVEN

Den norske energiloven fra 1990 vekket internasjonal oppmerksomhet, og har i årene etter ikrafttredelse inspirert tilsvarende reformer internasjonalt.

Det fremgår av lovens formål at:

«Loven skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt».

Energilovens formålsparagraf, § 1-2

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1990-06-29-50>

Energiloven er en markedsreform. Dette forstås dithen at markedsbaserte mekanismer anerkjennes som forutsetning for lovens formål.

Energilovens markedsreform kommer klart til uttrykk i regjeringens Syses forslag til energilov, som ble fremmet i Ot.prp. nr 43 (1989-90) kapittel IV. Det vises spesielt til sidene 15 – 23

Ot.prp. nr. 43, forslag til ny energilov 1989/1990

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Stortingsforhandlinger/Lesevisning/?p=1989-90&paid=4&wid=a&psid=DIVL749>

Norsk nasjonal varedeklarasjonen, og norsk deltagelse i et europeisk system for opprinnelsesgarantier, vurderes å kunne ha direkte eller indirekte konsekvenser på tilbud, etterspørsel og prisdannelsen i det norske kraftmarkedet.

Regulering og inngrep i markedet for produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi for elektrisk kraft må være begrunnet i overordnede hensyn, f.eks knyttet til helse, miljø og sikkerhet. Slike reguleringer og inngrep kan ellers komme i konflikt med energiloven.

ELVARME

Elvarme Norge er bransjeforening for personer, bedrifter og organisasjoner. Vårt formål er å fremme rasjonell og ressursøkonomisk bruk av elektrisitet til oppvarming. Det er i våre medlemmers og deres kunders interesse, at elektrisitet til oppvarmingsformål er regulert basert på kunnskap og fakta.

Høringsnotatet fra Oslo Economics gir ikke grunnlag for å kreve at sluttbrukere av elektrisitet til oppvarmingsformål må kjøpe opprinnelsesgarantier for å dokumentere utslippsfritt strømforbruk.

Elvarme Norge vurderer at vi kan benytte «*lokasjonsbasert metode*» (høringsnotatet side 26-27) til å dokumentere hvilke energikilder som strømmen våre kunder anvender kommer fra.

Dette betyr ikke at Elvarme Norge avviser, eller er engasjert mot kjøp av opprinnelsesgarantier for dem som måtte ønske dette, men et slikt system må da ikke gis mandat til å regulere det norske kraftmarkedet. Norsk nasjonal produksjonsmikse, evt korrigert for import / eksport, er godt egnet til å beskrive miljøegenskapene ved kjøp og bruk av elektrisitet i Norge.

AIB

Dersom norsk deltagelse i Association of Issuing Bodies (AIB) ikke er mulig med samtidig ivaretagelse av de hensyn og vurderinger som vi har presentert her, vil norske interesser være bedre tjent med at Norge / Statnett, melder seg ut av AIB.

Med vennlig hilsen
ELVARME NORGE

Jan Harsem, informasjonsansvarlig
for styret

ELVARME NORGE

ORG.NR.: 99 38 94 397

KONTOR: Gml. Drammens vei 227 • Asker sentrum / POST: Postboks 23 • 1371 Asker • Norge

WEB: www.elvarme.com / EPOST: post@elvarmenorge.no

TELEFON / MOBIL: +47 - 95 77 11 99